HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI NEOBJAVLJENIH INFORMACIJA S TRŽIŠNOM VRIJEDNOSTI

Proglašavam Zakon o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 23. ožujka 2018.

Klasa: 011-01/18-01/37
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 27. ožujka 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O ZAŠTITI NEOBJAVLJENIH INFORMACIJA S TRŽIŠNOM VRIJEDNOSTI

DIO PRVI
OPĆE ODREDBE

Predmet i područje primjene Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom utvrđuju se i uređuju pretpostavke zaštite i pravila postupka za zaštitu od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja poslovnih tajni koje se odnose na neobjavljene informacije koje imaju tržišnu (komercijalnu) vrijednost.

Pravna stečevina Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose:

– Direktiva (EU) 2016/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustva te poslovnih informacija (poslovne tajne) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja (SL L 157, 15. 6. 2016.)

– Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL L 157, 30. 4. 2004.).

Značenje pojmova

Članak 3.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. »nositelj poslovne tajne« je svaka fizička ili pravna osoba pod čijim je zakonitim nadzorom poslovna tajna

2. »počinitelj povrede« je svaka fizička ili pravna osoba koja je nezakonito pribavila, koristila ili otkrila poslovnu tajnu

3. »roba kojom je počinjena povreda« je roba čijim se dizajnom, značajkama, funkcioniranjem, procesom proizvodnje ili stavljanjem na tržište ostvaruje znatna korist od poslovnih tajni koje su nezakonito pribavljene, korištene ili otkrivene

4. »sud« je mjesno nadležan trgovački sud u čijoj je nadležnosti zaštita industrijskog vlasništva, autorskog prava i srodnih prava i drugih prava intelektualnog vlasništva i Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u skladu s propisima o ustrojstvu, djelokrugu i nadležnosti sudova

5. »poslovna tajna« su informacije koje ispunjavaju sve sljedeće zahtjeve:

a) tajne su jer nisu, u svojoj ukupnosti ili u točnoj strukturi i sklopu svojih sastavnih dijelova, općenito poznate ili lako dostupne osobama iz krugova koji se obično bave predmetnom vrstom informacija

b) imaju tržišnu (komercijalnu) vrijednost zbog toga što su tajne

c) u odnosu na njih osoba koja te informacije zakonito kontrolira poduzela je u tim okolnostima razumne korake kako bi sačuvala njihovu tajnost.

(2) Informacije iz stavka 1. točke 5. ovoga članka uključuju, među ostalim, znanje i iskustvo, poslovne informacije i tehnološke informacije.

(3) Informacije iz stavka 1. točke 5. ovoga članka imaju tržišnu (komercijalnu) vrijednost, primjerice, kada bi njihovo nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje moglo naštetiti interesima osobe koja ih zakonito kontrolira jer se time narušavaju znanstveni i tehnički potencijal, poslovni ili financijski interesi, strateške pozicije ili sposobnost tržišnog natjecanja te osobe.

(4) Razumni koraci za očuvanje tajnosti informacija iz stavka 1. točke 5. ovoga članka mogu uključivati izradu internog akta o rukovanju poslovnom tajnom i krugu osoba te njihovim pravima i obvezama kod rukovanja poslovnom tajnom ili mjere fizičke ili virtualne zaštite pristupa i rukovanja poslovnom tajnom.

Podredna primjena drugih propisa

Članak 4.

(1) U postupcima građanskopravne zaštite poslovne tajne na odgovarajući se način primjenjuju odredbe općeg propisa kojim se uređuje parnični postupak, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Na naknadu štete prouzročenu nezakonitim pribavljanjem, korištenjem ili otkrivanjem poslovne tajne na odgovarajući se način primjenjuju odredbe općeg propisa kojim se uređuju obvezni odnosi, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(3) U postupcima određivanja privremenih mjera na odgovarajući se način primjenjuju odredbe općeg propisa kojim se uređuje postupak osiguranja, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Rodno značenje pojmova

Članak 5.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu i propisima koji se donose na temelju njega, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO DRUGI
PRIBAVLJANJE, KORIŠTENJE I OTKRIVANJE POSLOVNIH TAJNI

Zakonito pribavljanje, korištenje i otkrivanje poslovnih tajni

Članak 6.

(1) Pribavljanje poslovne tajne smatra se zakonitim kada je poslovna tajna pribavljena na jedan od sljedećih načina:

1. neovisnim otkrićem ili stvaranjem

2. opažanjem, proučavanjem, rastavljanjem ili testiranjem proizvoda ili predmeta koji je učinjen dostupnim javnosti ili koji je zakonito u posjedu osobe koja je pribavila informacije i koja nije vezana nikakvom pravno valjanom obvezom da ograniči pribavljanje poslovne tajne

3. ostvarivanjem prava radnika ili predstavnika radnika na informiranje, savjetovanje i sudjelovanje u skladu s posebnim propisima ili pravnom stečevinom Europske unije ili

4. svakom drugom radnjom koja je u tim okolnostima u skladu s dobrim poslovnim običajima.

(2) Pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne smatra se zakonitim u onoj mjeri u kojoj se takvo pribavljanje, korištenje ili otkrivanje zahtijeva ili dopušta posebnim propisima ili pravnom stečevinom Europske unije.

Nezakonito pribavljanje, korištenje i otkrivanje poslovnih tajni

Članak 7.

(1) Nositelji poslovne tajne imaju pravo zahtijevati mjere, postupke i pravna sredstva predviđena ovim Zakonom radi sprječavanja nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja svoje poslovne tajne odnosno ostvarivanja pravne zaštite u tom pogledu.

(2) Pribavljanje poslovne tajne bez pristanka nositelja poslovne tajne smatra se nezakonitim kada je poslovna tajna pribavljena na jedan od sljedećih načina:

1. neovlaštenim pristupom, prisvajanjem ili umnožavanjem bilo kojih dokumenata, predmeta, materijala, tvari ili elektroničkih spisa koje zakonito kontrolira nositelj poslovne tajne i koji sadržavaju poslovnu tajnu ili se poslovna tajna iz njih može izvesti ili

2. bilo kojim drugim postupanjem koje se u tim okolnostima smatra protivnim dobrim poslovnim običajima.

(3) Korištenje ili otkrivanje poslovne tajne smatra se nezakonitim kada ga bez pristanka nositelja poslovne tajne učini osoba za koju se utvrdi da ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

1. pribavila je poslovnu tajnu nezakonito

2. krši sporazum o povjerljivosti ili bilo koju drugu obvezu neotkrivanja poslovne tajne ili

3. krši ugovornu ili bilo koju drugu obvezu kojom se ograničava korištenje poslovne tajne.

(4) Pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne smatra se nezakonitim i kada je osoba u trenutku pribavljanja, korištenja ili otkrivanja znala, ili je u tim okolnostima trebala znati, da je poslovna tajna pribavljena izravno ili neizravno od druge osobe koja je nezakonito koristila ili otkrila poslovnu tajnu u smislu stavka 3. ovoga članka.

(5) Nezakonitim korištenjem poslovne tajne smatraju se i proizvodnja, nuđenje ili stavljanje na tržište robe kojom je počinjena povreda odnosno u te svrhe uvoz, izvoz ili skladištenje robe kojom je počinjena povreda, kao i nuđenje ili pružanje usluga pri kojima se koristi poslovna tajna, ako je osoba koja je provodila takve aktivnosti znala ili je u tim okolnostima trebala znati da je poslovna tajna korištena nezakonito u smislu stavka 3. ovoga članka.

Iznimke

Članak 8.

Sud će odbaciti zahtjev za primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona kada je navodno pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne učinjeno u bilo kojem od sljedećih slučajeva:

1. radi ostvarivanja prava na slobodu izražavanja misli, prava na pristup informacijama te slobode izvještavanja, u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima te zakonom kojim se uređuje pravo na pristup informacijama, kao i zakonom kojim se uređuje medijsko izvještavanje, a u skladu s poštivanjem slobode i pluralizma medija

2. radi otkrivanja propusta, prijestupa ili nezakonite aktivnosti, pod uvjetom da je protustranka djelovala u svrhu zaštite javnog interesa

3. otkrivanje poslovne tajne od strane radnika svojim predstavnicima u okviru zakonitog izvršavanja funkcija tih predstavnika, u skladu s posebnim propisima ili pravnom stečevinom Europske unije, pod uvjetom da je takvo otkrivanje bilo potrebno za to izvršavanje ili

4. u svrhu zaštite legitimnih interesa priznatih posebnim propisima ili pravnom stečevinom Europske unije.

DIO TREĆI
GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Osobe ovlaštene zahtijevati zaštitu prava

Članak 9.

Osim nositelja poslovne tajne, zaštitu prava iz ovoga Zakona može zahtijevati i nositelj licencije u onoj mjeri u kojoj je na to ovlašten temeljem pravnog posla ili zakona.

Očuvanje povjerljivosti poslovnih tajni tijekom sudskog postupka

Članak 10.

(1) Stranke, njihovi odvjetnici ili drugi zastupnici, sudski službenici, svjedoci, stručnjaci i sve ostale osobe koje sudjeluju u sudskom postupku koji se odnosi na nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne ili koje imaju pristup dokumentima koji su sastavni dio sudskog postupka ne smiju koristiti ili otkriti bilo koju poslovnu tajnu ili navodnu poslovnu tajnu koju je sud, na zahtjev zainteresirane stranke, utvrdio kao povjerljivu i za koju su saznali zbog takvog sudjelovanja ili pristupa.

(2) Obveza iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i nakon završetka sudskog postupka, a prestaje postojati u sljedećim okolnostima:

1. ako se pravomoćnom odlukom utvrdi da navodna poslovna tajna ne ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 3. stavku 1. točki 5. ovoga Zakona ili

2. ako predmetne informacije tijekom vremena postanu općenito poznate ili lako dostupne osobama iz krugova koji se uobičajeno bave predmetnom vrstom informacija.

(3) Sud može, na zahtjev stranke, poduzeti posebne mjere potrebne za očuvanje povjerljivosti bilo koje poslovne tajne ili navodne poslovne tajne koja se koristi ili na koju se upućuje tijekom sudskog postupka koji se odnosi na nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne.

(4) Mjere iz stavka 3. ovoga članka koje sud može poduzeti uključuju:

1. isključivanje javnosti iz cijelog postupka ili dijela postupka

2. ograničavanje na ograničeni broj osoba, u cijelosti ili djelomično, pristupa dokumentima koje su dostavile stranke ili treće osobe, a koji sadržavaju poslovne tajne ili navodne poslovne tajne. Prije pristupa tim dokumentima sud će upozoriti osobe koje imaju pravo pristupa o obvezi iz stavka 1. ovoga članka. O tome da su upoznate s tom obvezom osobe koje pristupaju dokumentima potpisuju pred sudom izjavu

3. zabranu umnožavanja dokumenata koji sadržavaju poslovne tajne ili navodne poslovne tajne i njihovo zatvaranje u poseban omot koji se može otvarati samo na sudu, u kojem slučaju će se ponovno zatvoriti u poseban omot i na omotu naznačiti da je dokument razgledan, datum razgledanja i tko je izvršio razgledanje

4. ograničavanje na ograničen broj osoba pristupa ročištima na kojima bi se poslovne tajne ili navodne poslovne tajne mogle otkriti te pristupa zapisniku ili transkriptu s tih ročišta i/ili

5. stavljanje na raspolaganje bilo kojoj osobi, osim onih obuhvaćenih ograničenim brojem osoba iz točaka 2. i 4. ovoga stavka, bilo koje sudske odluke u verziji koja nije povjerljiva, u kojoj su odlomci koji sadržavaju poslovne tajne uklonjeni ili redigirani.

(5) Broj osoba iz stavka 4. točaka 2. i 4. ovoga članka ne smije biti veći od onoga koji je potreban kako bi se osiguralo poštovanje prava stranaka sudskog postupka na djelotvoran pravni lijek i pošteno suđenje i uključuje najmanje jednu fizičku osobu svake stranke te odvjetnike ili druge zastupnike tih stranaka sudskog postupka.

(6) Sud će prihvatiti ili odbiti mjere iz stavka 3. ovoga članka ovisno o tome jesu li mjere razmjerne povredi iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Prilikom odlučivanja o mjerama iz stavka 3. ovoga članka i procjeni njihove razmjernosti sud uzima u obzir potrebu osiguravanja prava na djelotvoran pravni lijek i pošteno suđenje, legitimne interese stranaka i, s obzirom na okolnosti slučaja, pravni interes trećih osoba te štetu koja može nastati za bilo koju od stranaka.

(8) Protiv rješenja kojim sud određuje mjere iz stavka 3. ovoga članka žalba nije dopuštena.

(9) Svaka obrada osobnih podataka na temelju mjera propisanih ovim člankom provodi se u skladu s posebnim propisima o zaštiti osobnih podataka.

(10) Podnesci i odluke u sudskom postupku koji se odnosi na nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne ne dostavljaju se putem elektroničke oglasne ploče suda (e-Oglasne ploče) nego poštom.

(11) Sud će u slučaju neuspjele dostave pozvati stranku putem e-Oglasne ploče da u roku od osam dana od dana objave tog poziva neposredno u sudu preuzme podnesak ili odluku.

(12) Ako u ostavljenom roku sukladno stavku 11. ovoga članka stranka ne preuzme podnesak ili odluku, smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana objave poziva za preuzimanje podneska ili odluke na e-Oglasnoj ploči suda.

Zahtjevi kod povrede poslovne tajne

Članak 11.

(1) Protiv počinitelja povrede nositelj poslovne tajne može tužbom zahtijevati utvrđenje povrede, prestanak povrede odnosno zabranu korištenja ili otkrivanja poslovne tajne.

(2) Protiv osobe koja je neovlaštenim poduzimanjem radnje prouzročila ozbiljnu prijetnju da će nezakonito pribaviti, koristiti ili otkriti poslovnu tajnu nositelj poslovne tajne može tužbom zahtijevati prestanak poduzimanja te radnje i zabranu nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne.

(3) Zahtjevi iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mogu se postaviti i protiv posrednika koji pruža usluge koje treća osoba koristi u radnjama kojima se nezakonito pribavlja, koristi ili otkriva poslovna tajna odnosno od kojih prijeti nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne.

Zahtjev za oduzimanje i uništenje robe kojom je počinjena povreda

Članak 12.

(1) Protiv osobe koja je nezakonito pribavila, koristila ili otkrila poslovnu tajnu nositelj poslovne tajne može tužbom zahtijevati da sud:

1. zabrani proizvodnju, nuđenje, stavljanje na tržište ili uporabu robe kojom je počinjena povreda odnosno u te svrhe uvoz, izvoz ili skladištenje robe kojom je počinjena povreda odnosno nuđenje ili pružanje usluga pri kojima se koristi poslovna tajna

2. donese odgovarajuće korektivne mjere u odnosu na robu kojom je počinjena povreda, uključujući povlačenje robe kojom je počinjena povreda s tržišta, uklanjanje s te robe svojstva kojim je povreda počinjena i uništenje te robe ili njezino povlačenje s tržišta, pod uvjetom da se povlačenjem ne ugrožava zaštita predmetne poslovne tajne i/ili

3. naloži uništenje u cijelosti ili djelomično svih dokumenata, predmeta, materijala, tvari ili elektroničkih spisa koji sadržavaju poslovnu tajnu ili koji su sami po sebi poslovna tajna ili, kada to smatra primjerenim, predaju tih dokumenata, predmeta, materijala, tvari ili elektroničkih spisa u cijelosti ili djelomično podnositelju zahtjeva.

(2) Kada nalaže povlačenje s tržišta robe kojom je počinjena povreda, sud može na zahtjev nositelja poslovne tajne naložiti da se roba preda nositelju poslovne tajne ili dobrotvornim organizacijama.

(3) Mjere iz stavka 1. ovoga članka sud će odrediti na trošak počinitelja povrede, osim ako postoje osobiti razlozi da tako ne odluči.

(4) Određivanje mjera iz stavka 1. ovoga članka ne utječe na pravo nositelja poslovne tajne na naknadu štete prouzročene nezakonitim pribavljanjem, korištenjem ili otkrivanjem poslovne tajne.

Odlučivanje o zahtjevima

Članak 13.

(1) Prilikom razmatranja zahtjeva iz članaka 11. i 12. ovoga Zakona sud će paziti da mjere budu razmjerne naravi i intenzitetu povrede. Pritom će uzeti u obzir posebne okolnosti slučaja, uključujući:

1. vrijednost i druga posebna svojstva poslovne tajne

2. mjere poduzete radi zaštite poslovne tajne

3. postupanje počinitelja povrede prilikom pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne

4. učinak nezakonitog korištenja ili otkrivanja poslovne tajne

5. legitimne interese stranaka i mogući učinak prihvaćanja ili odbijanja mjera na stranke

6. legitimne interese trećih osoba

7. javni interes i/ili

8. zaštitu temeljnih prava.

(2) Ako sud ograniči trajanje mjera iz članka 11. i članka 12. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, to trajanje mora biti dostatno za uklanjanje svake komercijalne ili gospodarske prednosti koju bi počinitelj povrede mogao ostvariti nezakonitim pribavljanjem, korištenjem ili otkrivanjem poslovne tajne.

(3) Mjere iz članka 11. i članka 12. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona ukinut će se, na zahtjev osobe koja podliježe mjerama predviđenima u člancima 11. i 12. ovoga Zakona, ako predmetne informacije više ne ispunjavaju zahtjeve iz članka 3. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona zbog razloga za koje osoba koja podliježe mjerama predviđenima u člancima 11. i 12. ovoga Zakona nije izravno ili neizravno odgovorna.

(4) Sud može, na zahtjev osobe koja podliježe mjerama predviđenima u člancima 11. i 12. ovoga Zakona, umjesto primjene tih mjera naložiti plaćanje novčane naknade oštećeniku ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. osoba koja podliježe mjerama predviđenima u člancima 11. i 12. ovoga Zakona u trenutku korištenja ili otkrivanja nije znala niti je u tim okolnostima trebala znati da je poslovna tajna pribavljena od druge osobe koja je poslovnu tajnu nezakonito koristila ili otkrila

2. provedbom predmetnih mjera nanijela bi se nerazmjerna šteta osobi koja podliježe mjerama predviđenima u člancima 11. i 12. ovoga Zakona

3. novčana naknada oštećeniku čini se primjerenom prema razumnoj procjeni.

(5) Ako se umjesto mjera iz članka 11. i članka 12. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona naloži novčana naknada, ona ne smije premašiti iznos naknada koje bi se trebale platiti da je osoba koja podliježe mjerama predviđenima u člancima 11. i 12. ovoga Zakona zatražila odobrenje za korištenje predmetne poslovne tajne kada se korištenje poslovne tajne moglo zabraniti.